

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

13.08.2019

м. Одеса

№ 65/23-р/к

Справа № 10-01/2019

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчий комітет Одеської міської ради рішеннями № 100 від 28.04.2016 “Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»” та № 316 від 26.07.2018 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» встановив тарифи на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси, зокрема, для ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР», якого не визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у місті Одесі (районах міста Одеси), що може призвести до спотворення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у місті Одесі.

За результатами розгляду справи такі дії Виконавчого комітету Одеської міської ради визнані порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції.

Виконавчий комітет Одеської міської ради зобов'язано у трьох місячний строк припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи №10-01/2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та попередні висновки від 04.07.2019 № 65/16-пв/к

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) в межах повноважень та завдань, визначених статтею 17 Закону України про “Антимонопольний комітет України” на підставі пунктів 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 3291/5482 проводиться дослідження ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у місті Одесі.

В процесі проведення дослідження Відділення листом за вих. № 65-02/2084 від 05.10.2018 направило вимогу про надання інформації Одеській міській раді, листом за

вих. № 65-02/2350 від 09.11.2018, вих. № 65-02/756 від 25.03.2019 направило вимоги про надання інформації ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР». Та у відповідь отримало необхідні для подальшого розслідування документи та матеріали від Одеської міської ради – листами за вх. № 65-01/2204 від 23.10.2018, вх. № 65-01/2242 від 26.10.2018 та вх. № 65-01/2448 від 15.11.2018; від ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» - листами вх. № 65-01/2573 від 07.12.2018 та вх. № 65-01/956 від 16.04.2019.

Відповідно до статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у зв'язку з наявністю в діях Виконавчого комітету Одеської міської ради ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частини 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в місті Одесі, Відділення листом вих. № 65-02/2751 від 29.12.2018 надало Виконавчому комітету Одеської міської обов'язкові до розгляду рекомендації Адміністративної колегії Відділення від 28.12.2018 за № 102-р/к впродовж трьох місяців з дня одержання рекомендацій здійснити заходи щодо усунення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначених у рекомендаціях шляхом приведення рішення Виконавчого комітету Одеської міської ради № 316 від 26.07.2018 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» до вимог норм діючого законодавства України в частині встановлення тарифів на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси для суб'єктів господарювання, які визначені виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів у місті Одесі (районах міста), зокрема, за результатами проведеного конкурсу.

Відповідача було також повідомлено, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень цих рекомендацій, у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушень, не розпочинається провадження у справі за наведеними ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Листом за вх. № 65-01/645 від 19.03.2019 (вих. № 418/01-41/03 від 12.03.2019) Департамент економічного розвитку Одеської міської ради повідомив Відділення, про наступне: *“Зважаючи на норми законодавства вважаємо рішення виконавчого комітету від 26.07.2018 № 316 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року №143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» не порушує норм чинного законодавства у сфері економічної конкуренції.”*

Розпорядженням Адміністративної колегії Відділення №65/12-рп/к від 25.04.2019 було розпочато розгляд справи № 10-01/2019, про що повідомлено Відповідача листом вих. № 65-02/1130 від 26.04.2019.

Листом вих. № 65-02/1716 від 08.07.2019 Відповідачу направлено попередні висновки № 65/16-пв/к від 04.07.2019.

Листом за вх. №65-01/1781 від 24.07.2019 (вих. 31127/01-41/03 від 19.07.2019) Департамент економічного розвитку Одеської міської ради надав до Відділення зауваження та заперечення до попередніх висновків.

2. ВІДПОВІДАЧ

Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Виконавчий комітет Одеської міської ради (пл. Думська, 1, м. Одеса, 65004, ідентифікаційний код юридичної особи 04056919) є виконавчим органом Одеської міської ради.

3. ОБСТАВИНИ, ЯКІ ПРИЗВЕЛИ ДО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.

3.1. Обставини справи

Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до віддання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню.

Правові, організаційні та економічні засади діяльності, пов'язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, сортуванням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини на території України визначає Закон України «Про відходи».

Стаття 1 Закону України «Про відходи» дає визначення наступних термінів:

Власник відходів - фізична або юридична особа, яка відповідно до закону володіє, користується і розпоряджається відходами.

Побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення.

Тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням

Послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

Джерело утворення побутових відходів - об'єкт, на якому утворюються побутові відходи (житловий будинок, підприємство, установа, організація, земельна ділянка).

Стаття 9 Закону України «Про відходи» визначає суб'єктів права власності на відходи. А саме:

Суб'єктами права власності на відходи є громадяни України, іноземці, особи без громадянства, підприємства, установи та організації усіх форм власності, територіальні громади, Автономна Республіка Крим і держава.

Територіальні громади є власниками відходів, що утворюються на об'єктах комунальної власності чи знаходяться на їх території і не мають власника або власник яких невідомий (безхазяйні відходи).

Держава є власником відходів, що утворюються на об'єктах державної власності чи знаходяться на території України і не мають власника або власник яких невідомий (крім відходів, зазначених у частині другій цієї статті), а також в інших випадках, передбачених законом. Від імені держави управління відходами, що є державною власністю, здійснюється Кабінетом Міністрів України відповідно до закону.

Суб'єкти права власності володіють, користуються і розпоряджаються відходами в межах, визначених законом.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про відходи» суб'єктами у сфері поводження з відходами є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, а також підприємства, установи та організації усіх форм власності, діяльність яких пов'язана із поводженням з відходами.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про відходи», підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

Згідно зі статтею 17 Закону України «Про відходи» суб'єкти господарювання у сфері поводження з відходами укладають договори з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів.

Відповідно до статті 21 Закону України «Про відходи» Органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують виконання вимог законодавства про відходи.

Відповідно до статті 35-1 Закону України «Про відходи», поводження з побутовими відходами здійснюється відповідно до державних норм, стандартів і правил. Власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів, земельних ділянок укладають договори з юридичною особою, яка визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів, здійснюють оплату таких послуг та забезпечують роздільне збирання твердих побутових відходів. Збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 затверджені Правила надання послуг з вивезення побутових відходів (далі - Правила).

Пунктом 3 Правил передбачено, що власники або балансоутримувачі житлових будинків, земельних ділянок укладають договори з особою, яка визначена виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, та забезпечують роздільне збирання побутових відходів.

Договір про надання послуг укладається відповідно до типового договору, наведеного у додатку 1 до Правил.

Типовий договір про надання послуг з вивезення побутових відходів передбачає у розділі 1 Предмет договору зазначення реквізитів рішення, яким суб'єкта визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Виконавець послуг з вивезення побутових відходів, відповідно до пункту 4 Правил визначається на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

«Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів» (надалі — Порядок) затверджено постановою Кабінету Міністрів України «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» від 16.11.2011 № 1173.

Цей Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

Згідно із пунктом 4 Порядку, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом.

Пунктом 30 Порядку передбачено, що організатор конкурсу протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території

населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п'ять років.

Пунктом 31 Порядку визначено, що з переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту відповідно до типового договору, наведеного у додатку 2 до цього Порядку.

Отже, діючим впродовж 2017-2019 років законодавством у сфері поводження з відходами покладено обов'язок на власників або наймачів, користувачів, у тому числі орендарів, джерел утворення побутових відходів, земельних ділянок укласти договори про надання послуг з вивезення побутових відходів з юридичною особою, яка визначена виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

Виконавець послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначається на конкурсних засадах органом місцевого самоврядування.

Окрім того, Законом України "Про житлово-комунальні послуги" № 1875-IV (далі — Закон № 1875-IV) передбачено наступне:

Пунктами 2 та 4 статті 7 Закону № 1875-IV до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг віднесено:

- встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону,
- визначення виконавця житлово-комунальних послуг (крім послуг з централізованого опалення, послуг з централізованого постачання холодної води, послуг з централізованого постачання гарячої води, послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) відповідно до цього Закону в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства;

Відповідно до частини 2 статті 31 Закону 1875-IV виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Отже тарифи на послуги з вивезення побутових відходів мають встановлюватись органом місцевого самоврядування для виконавця таких послуг.

Законом України "Про житлово-комунальні послуги" № 2189-VIII, який введено в дію 01.05.2019, та яким скасовано Закон № 1875-IV, визначено наступне

Відповідно до пункту 1 статті 25 цього Закону, споживачі зобов'язані укласти договір про поводження з побутовими відходами з особою, визначеною у встановленому законодавством порядку.

Якщо інше не визначено законом, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, управитель багатоквартирного будинку або інша уповноважена особа, яка укладає колективний договір про надання комунальних послуг, згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування, має право на вибір серед визначених у встановленому законодавством порядку виконавців послуг з поводження з побутовими відходами.

Згідно з рішенням Одеської міської ради від 14.12.2017 року № 2748 – VII «Про визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюватимуть збирання та перевезення твердих побутових відходів у межах територій районів міста Одеси» районними адміністраціями міста були оголошені конкурси з визначення юридичної особи, яка буде здійснювати збирання та перевезення твердих побутових відходів в межах території районів міста Одеса.

За підсумками проведених конкурсними комісіями оцінок конкурсних пропозицій були оголошені переможці, які будуть здійснювати вивезення твердих побутових відходів в межах території районів міста Одеса: КП «Одескомунтранс» (ІКЮО – 31185678) - Малиновський район міста Одеси, ТОВ «СОЮЗ» (ІКЮО – 30586931) - Київський район

міста Одеси, ТОВ «Еко-Ренесанс» (ІКЮО - 32088992) - Суворовський район міста Одеси, ТОВ «ТВ-СЕРРУС» (ІКЮО – 20950844) - Приморський район міста Одеси.

Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному веб-порталі Одеської міської ради 11 березня 2019 року за посиланням (<https://www.omr.gov.ua/ru/announcement/214902/>), Малиновською районною адміністрацією було проведено конкурс з визначення юридичної особи, яка буде здійснювати збирання та перевезення твердих побутових відходів в межах території Малиновського району міста Одеса. За результатами конкурсу переможцем було визначено КП «Одескомунтранс» (ІКЮО – 31185678). Слід зазначити, що серед учасників зазначеного конкурсу було ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР», яке по результатам конкурсу набрало найменшу кількість балів.

Рішенням Виконавчого комітету Одеської міської ради від 28.05.2015 №143 були встановлені для КП «Одескомунтранс», ТОВ «Еко-Ренесанс», ТОВ «Союз» та ТОВ «ТВ-Серрус» тарифи на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси у розмірі 47,27 грн/м³, який зазначений у Додатку 1 до цього рішення. Пунктом три рішення доручено підприємствам, що здійснюють утримання житлового фонду та є виконавцями послуг з вивезення побутових відходів, проводити нарахування плати за послугу з вивезення побутових відходів для населення, враховуючи встановлені пунктом 1 цього рішення тарифи та діючі норми накопичення відходів, встановлені рішенням виконавчого комітету Одеської міської ради згідно з чинним законодавством.

Рішенням Виконавчого комітету Одеської міської ради № 100 від 28.04.2016 “Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»” внесено зміни до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 “Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси”, та доповнено додаток до рішення пунктом 5 наступного змісту:

	Товариство з обмеженою відповідальністю “ЕКО-ЛІДЕР”			
5.	Вивезення побутових відходів, у т.ч.			
	тверді	47,27	14,79	17,00

Рішенням Виконавчого комітету Одеської міської ради №316 від 26.07.2018 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року №143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» встановлено тарифи на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси для наступних суб'єктів господарювання - КП «Одескомунтранс», ТОВ «СОЮЗ», ТОВ «Еко-Ренесанс», ТОВ «ТВ-СЕРРУС», ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» у розмірі 70,32 грн. за м³ (з податком на додану вартість),

Розмір плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення, яке мешкає у багатоквартирних житлових будинках у місті Одесі, виходячи з норм надання послуг становитиме 17,11 грн. на місяць на 1 людину (з податком на додану вартість).

Розмір плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення, яке мешкає в індивідуальних житлових будинках (житлові будинки приватного сектору) становитиме 28,13 грн. на місяць на 1 людину (з податком на додану вартість).

Пунктом 3 Рішення Виконавчого комітету Одеської міської ради №316 від 26.07.2018 визначено, що “...суб'єкти господарювання, які є виконавцями послуг з вивезення побутових відходів у м. Одесі, здійснюють нарахування оплати за послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення, враховуючи тарифи, встановлені пунктом 1 цього рішення...”.

Разом з тим, за інформацією, отриманою від Одеської міської ради (лист Департаменту міського господарства Одеської міської ради вх. № 65-01/2204 від 23.10.2018), Департамент не володіє інформацією щодо визначення ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території міста Одеси.

Листом вх. № 65-01/2573 від 07.12.2018 ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» повідомило, що не визначалось виконавцем послуг з вивезення побутових відходів (у тому числі твердих побутових відходів) у місті Одесі (районах міста), у тому числі за результатами проведеного конкурсу. Крім того, ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» не має діючого договору про надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, укладеного між органом місцевого самоврядування та ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР», як виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів у місті Одесі (районах міста).

При цьому, ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» впродовж 2017-2018 років та по теперішній час здійснює діяльність з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Одеси (у тому числі на території Київського, Малиновського, Приморського та Суворовського районів міста Одеси).

Так, ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» укладені наступні договори про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів: №41/16 від 01.05.2016 з ОСББ “Вікторія” (м. Одеса), №74/16 від 06.10.2016 з ОСББ “Кордонна” (м. Одеса), які діяли протягом 2017-2018 років.

Таким чином, Виконавчий комітет Одеської міської ради рішеннями № 100 від 28.04.2016 “Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»” та №316 від 26.07.2018 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року №143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» встановив тарифи на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси, у тому числі, для ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР», який не визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у місті Одесі.

3.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

Взаємовідносини, які виникають у сфері поводження з відходами регулюються відповідними нормативними актами, зокрема, Законом України «Про відходи», «Порядком проведення конкурсу з надання послуг з вивезення побутових відходів» затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173, Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12. 2008 № 1070 тощо.

Діюче законодавство у сфері поводження з відходами не робить прив'язки до форми власності джерела відходів та покладає обов'язок на власників або наймачів, користувачів, у тому числі орендарів, джерел утворення побутових відходів, земельних ділянок укладати договори про надання послуг з вивезення побутових відходів з юридичною особою, яка визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів.

Виконавець послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначається на конкурсних засадах органом місцевого самоврядування.

Метою проведення конкурсу є надання суб'єкту господарювання права надавати споживачам послуги з вивезення твердих побутових відходів у межах певної території на підставі переваг, отриманих над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі матимуть можливість обирати між кількома продавцями.

Здійснення діяльності з вивезення твердих побутових відходів без участі у конкурсі звільняє суб'єктів господарювання від потреби пропонувати для здобуття права на надання такої послуги кращі умови її надання, тобто використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами.

Таким чином, встановивши тарифи для ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси без визначення ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» виконавцем послуг за результатами конкурсу, Виконавчий комітет Одеської міської ради фактично надав ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» право надавати послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси та звільнив від необхідності

приймати участь у конкурсі з метою набуття права надавати послуги з вивезення твердих побутових відходів на відповідній території на конкурсних засадах.

При цьому, як зазначалось раніше, у ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» є досвід участі у конкурсі на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси, за результатами якого він не набрав необхідної кількості балів.

Інші суб'єкти господарювання, яким Виконавчий комітет Одеської міської ради встановив тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси, а саме: КП «Одескомунтранс», ТОВ «СОЮЗ», ТОВ «Еко-Ренесанс» та ТОВ «ТВ-СЕРПУС» визначені виконавцями послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах певних районів міста Одеси за результатами проведених конкурсів.

Таким чином, вони здобули право надавати послуги з вивезення твердих побутових відходів на відповідній території на конкурсних засадах.

Отже з усіх суб'єктів господарювання, яким Виконавчий комітет Одеської міської ради встановив тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси тільки ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» є суб'єктом, якого не визначено виконавцем послуг та який не зміг перемогти у відповідному конкурсі.

Конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів, є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Надання органом місцевого самоврядування права суб'єкту господарювання надавати послуг з вивезення побутових відходів без конкурсного відбору надає такому суб'єкту переваги внаслідок дії зовнішніх факторів, одним з яких є вплив органів, наділених владними повноваженнями та не спонукає таких суб'єктів господарювання використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами господарювання.

Крім того, слід зазначити про вибіркового підхід з боку органів місцевого самоврядування міста Одеси до необхідності визначення виконавця послуг у сфері поводження з відходами.

Так, виконавцем послуг з вивезення рідких побутових відходів у місті Одеса визначено ТОВ «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал» (далі – Філія) відповідно до проведеного конкурсу та наказу директора департаменту міського господарства Одеської міської ради від 23.02.2018 №22 «Про визначення переможця конкурсу(юридичної особи), для здійснення на території м. Одеси збирання та перевезення рідких побутових відходів». При цьому об'єктами конкурсу (джерелами утворення відходів) у даному випадку були, зокрема, житлові будинки приватного сектору, які не відносяться до комунальної власності міста.

25.10.2018 Виконавчим комітетом Одеської міської ради прийнято рішення №436 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів для населення міста», яким встановлено тариф на послугу для Філії з вивезення у розмірі 98,80 грн/м³.

3.3. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

Ураховуючи вищезазначене, дії Виконавчого комітету Одеської міської ради у вигляді встановлення рішеннями № 100 від 28.04.2016 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси» та №316 від 26.07.2018 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року №143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» тарифів на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси, зокрема, для ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР», якого не визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у місті Одесі (районах міста Одеси) можуть призвести до того, що окремий суб'єкт

господарювання, а саме: ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» здобуде переваги на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території міста Одеси (районів міста) перед іншими суб'єктами господарювання, а саме: КП «Одескомунтранс» ТОВ «Еко-Ренесанс» ТОВ «СОЮЗ» ТОВ «ТВ-СЕРПУС», які були визначені виконавцями послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах території районів міста Одеса за результатами проведеного конкурсу, не завдяки власним досягненням (за результатами перемоги у конкурсному відборі), а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним з яких є вплив органів, наділених владними повноваженнями.

Такі дії Виконавчого комітету Одеської міської ради є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в місті Одесі.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

4. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

Як свідчать заперечення Відповідача, Виконавчий комітет Одеської міської ради з висновками про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції не згоден. Оскільки:

“Порядком (Порядок формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 №1010) не передбачено підстав для відмови заявнику у встановленні тарифів на послуги з вивезення побутових відходів уповноваженим органом у разі, якщо заявник не є юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.”

“...встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси ТОВ “ЕКО-Лідер” рішенням виконавчого комітету не наділяє зазначену юридичну особу правами уповноваженої особи (виконавця послуг) з вивезення твердих побутових відходів на території міста Одеси, а отже не може порушувати права інших суб'єктів господарювання, які є переможцями конкурсів...”

“...конкурсні засади надання житлово-комунальних послуг були передбачені чинним на момент прийняття рішення виконавчим комітетом Одеської міської ради законодавством лише для замовників, які є державною або комунальною власністю. Зазначене свідчить, що інші суб'єкти, у тому числі об'єднання співвласників багатоквартирних будинків визначають виконавця послуги самостійно”

Однак, як зазначено у обставинах справи, діючим впродовж 2017-2019 років законодавством у сфері поводження з відходами покладено обов'язок на власників або наймачів, користувачів, у тому числі орендарів, джерел утворення побутових відходів, земельних ділянок укласти договори про надання послуг з вивезення побутових відходів з юридичною особою, яка визначена виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

Тарифи на послуги з вивезення побутових відходів мають встановлюватись органом місцевого самоврядування для виконавця таких послуг.

ТОВ “ЕКО-Лідер”, у свою чергу, не визначався органом місцевого самоврядування виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у місті Одесі (районах міста Одеси).

Окрім того, ТОВ “ЕКО-Лідер”, приймаючи участь у такому конкурсі з метою здобуття права надавати послуги з вивезення побутових відходів не змогло завдяки власним досягненням отримати перемогу, оскільки серед усіх учасників зазначеного конкурсу набрало найменшу кількість балів.

5. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовано висновок Відділення про те, що дії Виконавчого комітету Одеської міської ради у вигляді встановлення рішеннями № 100 від 28.04.2016 “Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»” та №316 від 26.07.2018 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року №143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» тарифів на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси, зокрема, для ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР», якого не визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у місті Одесі (районах міста Одеси) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в місті Одесі шляхом набуття окремим суб’єктом господарювання, а саме: ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» переваг на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території міста Одеси (районів міста) перед іншими суб’єктами господарювання, а саме: КП «Одескомунтранс» ТОВ «Еко-Ренесанс» ТОВ «СОЮЗ» ТОВ «ТВ-СЕРПУС», які були визначені виконавцями послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах території районів міста Одеса за результатами проведеного конкурсу, не завдяки власним досягненням (за результатами перемоги у конкурсному відборі), а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним з яких є вплив органів, наділених владними повноваженнями.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами та доповненнями), Адміністративна колегія Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Виконавчого комітету Одеської міської ради у вигляді встановлення рішеннями № 100 від 28.04.2016 “Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»” та №316 від 26.07.2018 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року №143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»» тарифів на послуги з вивезення побутових відходів для населення міста Одеси, зокрема, для ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР», якого не визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у місті Одесі (районах міста Одеси) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим

пунктом 3 статті 50 та частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в місті Одесі шляхом набуття окремим суб'єктом господарювання, а саме: ТОВ «ЕКО-ЛІДЕР» переваг на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території міста Одеси (районів міста) перед іншими суб'єктами господарювання, а саме: КП «Одескомунтранс» ТОВ «Еко-Ренесанс» ТОВ «СОЮЗ» ТОВ «ТВ-СЕРПУС», які були визначені виконавцями послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах території районів міста Одеса за результатами проведеного конкурсу, не завдяки власним досягненням (за результатами перемоги у конкурсному відборі), а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним з яких є вплив органів, наділених владними повноваженнями.

2. Зобов'язати Виконавчий комітет Одеської міської ради у трьох місячний строк з дня одержання цього рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті один цього рішення.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

Д.В.Корчак